

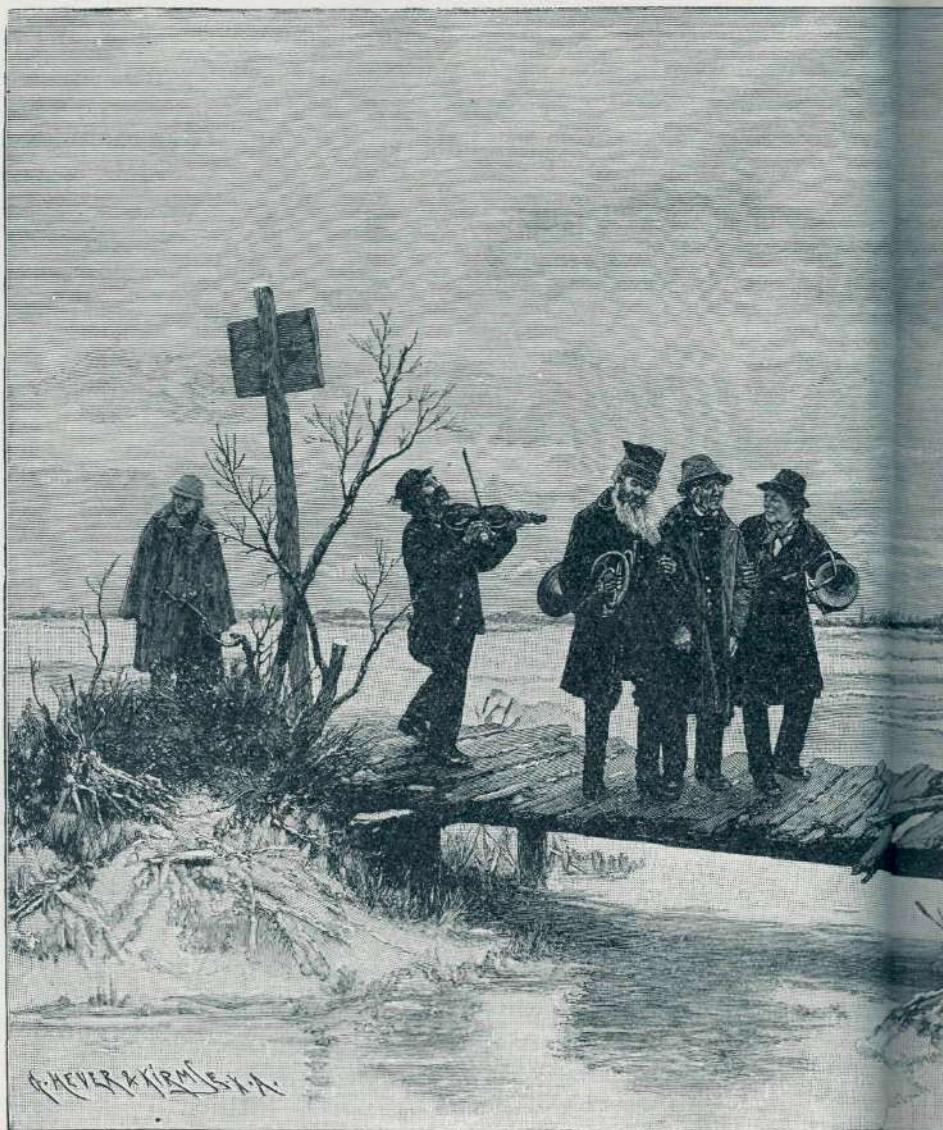
Tak je bil osnovni načrt za misijonsko delovanje, ki so ga sestavili Alkuin, Pavlin in Arno.

Za nas je zapisnik o tem posvetovanju velike kulturno-zgodovinske važnosti, ker nam podaja dokaj natančno sliko o načinu pokrščevanja v tedanji dōbi. Zato se bomo ž njim še pozneje temeljiteje pečali.

Patriarh Pavlin je imel pri snovanju tega načrta gotovo odločilno besedo, ker se sam imenuje sestavitelja zapisnika¹⁾. Veleizobražen v bogoslovskih vedah, je najbolje znal pogoditi to, kar se je strinjalo s cerkvenimi določili in je hkrati ustrezalo dejanskim razmeram.

Poleg načina krščevanja so se obravnavala še marsikatera druga važna vprašanja, katerih pa naš vir ne omenja natančneje²⁾. Zlasti je bilo nujno potrebno deliti prostrano misijonsko okrožje, ki je obsegalo vso Karantanijo, Gorenjo in Dolenjo Panonijo. Zato je zelo verjetno, da se je že takrat določila Drava za mejo med Solnogradom in Akvilejo. V tem mnenju nas potrjuje tudi neznani solnograški zgodopisec, ki poroča, da je Pipin vrnivši se iz obrske zemlje vso pokrajino okoli Blatenskega jezera od Rabe do Drave in vse levo porečje te reke do njenega izliva v Donavo

poveril solnograškemu škofu Arnonu v oskrbovanje¹⁾. Gotovo se ni to zgodilo samovoljno, temuč po dogovoru s Pavlinom, kateremu so ostale pokrajine južno od Drave. Karol je l. 811. to začasno razdelitev potrdil.

Nevarni vrh

Kako je odslej Pavlin deloval v misijonskem okrožju, ki mu je bilo odkazano, nam ni znano. Gotovo se topot ni dolgo mudil

¹⁾ „Ego Paulinus horum venerabilium fratrum socius et auditor fui“ (l. c.)

²⁾ Sklep zapisnika slove: „De his igitur satis dixisse sufficiat. Nunc ad alia festinantes . . .“ (Alc. ep., l. c.)

¹⁾ Anonymus Salisburgensis: Historia conversionis Carantanorum (Kopitar: Glagolita Cloz. pagina LXXIII.

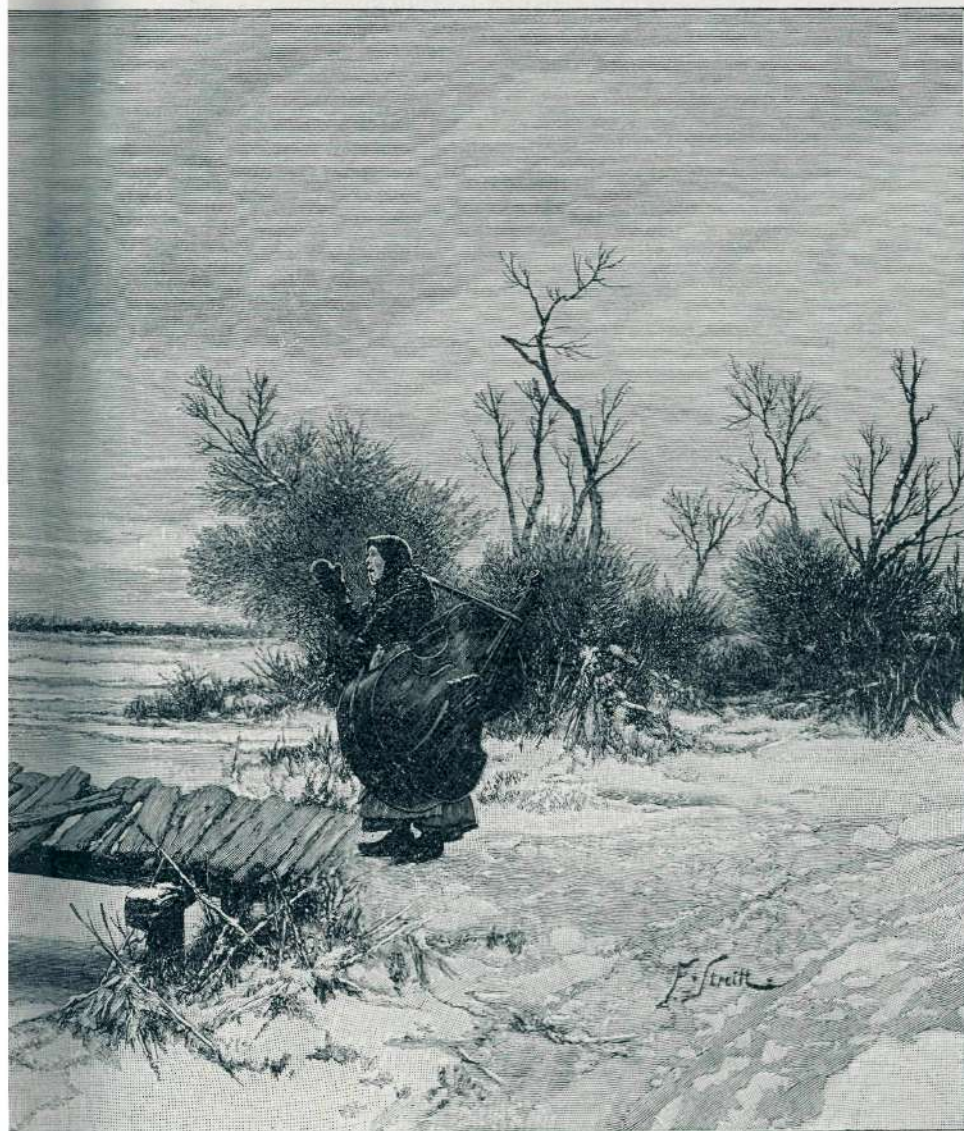
v Panoniji, ker je imel še tisto leto (796.) sinodo v Čedadu. V pismu do kralja Karola, kjer poroča o tej sinodi, omenja umorjenih in ranjenih duhovnikov in prosi Karola pomoči. Iz te tožbe bi se dalo sklepati, da se

Pri Obrih se sploh upi, ki jih je Alkuin gojil, niso izpolnili. Dobro je označil to ljudstvo Pavlin v omenjenem zapisniku rekoč, da je „sirovo, brezumno, bedasto, in da mu manjkajo najnižji pojmi duševne naobrazbe“¹⁾.

Le nekaj jih je sprejelo krščanstvo, drugi so bili uničeni v mnogih bojih začetkom devetega stoletja. Misijone med njimi so pozneje opustili, ker so bili brezuspešni.

Drugače pa je bilo s Slovenci. Ti so se vedno bolj množili v Panoniji in potiskali v kot svoje nekdanje tlačitelje²⁾. Med njimi se je obetala bogatejša žetev. Kakor Pavlin ob svojem prvem nastopu, tako je spoznal tudi Arno, ko je prvič oznanjeval Slovencem sv. vero, „da bi se dalo veliko pri njih doseči, ako bi se kdo posvetil misijonskemu delu“³⁾. Brez dvoma so bili po omenjenem posvetovanju med nje poslani duhovniki iz Akvileje, a le skromna poročila o njihovem delovanju so nam ohranjena⁴⁾.

Neko pismo iz začetka devetega stoletja izpričuje, da je bil v Panoniji akvilejski misijonar Blacidij, in tudi v Spodnjem Posavju se omenja neki akvilejski duhovnik. A tudi pri Slovencih ni šlo brez bojev, ki so pač veljali

Slikal F. Streitt.

na vrnitev.

je še vedno pojavljaj upor zoper misijonarje, in da pogansko nasilstvo še ni bilo popolnoma zatrto¹⁾.

¹⁾ Paulini epist. ad Carolum Magnum (Migne P. L. 99. col. 514.)

¹⁾ Alc. epist. 68. (o. c.)

²⁾ Anon. Sal., I. c.

³⁾ Anon. Sal., I. c.: „Inde rediens renuntiavit imperatori, quod magna utilitas ibi potuisset effici, si quis inde habuisset certamen.“

⁴⁾ Bodi tu omenjeno, da je Nicolettijev življenjepis pri opisovanju te dôle zelo površen. Splošno le